

לרואגים להפצת ההשגים הישראליים ב־ מרחבי אפריקה השחורה נוסף עוד מפיץ: יהודה בלום, אחד מאנשי העסקים הגדולים בישראל, שסייר לאחרונה בארצות אפריקה. מטרת נסיעתו לא היתה מסחרית טהורה. הוא נתן הדרכה בנייהול וארגון חברות, נסיון אותו רכש בחברת רמתם, הפועלת בנמל־התעופה לוד ובמלון שרתון.

מעבר לתחום. לא כל אורח יודע, כי גם בגבולות הארץ אפשר להשתחרר מהש־ פעתי של אשכול. למטרה זו בספיק לעבור את אולם המכס בנמל־התעופה לוד ולהימצא באולם ההמתנה של הנוסעים העוזבים את הארץ. שם מוצרי היבוא אינם חייבים כל מס או מכס.

במכירת מוצרים אלה עוסק מפעל רמתם. אין זה דוכן פשוט, המוכר סיגריות תוצרת חוץ, עתונים או שוקולד. מפעלי של יהודה בלום מוכר בעיקר שעונים, מצלמות, טרני זיכטוריים, תכשיטים וכדומה. כמו־כן — המורת דולרים או כל מטבע קשה אחר, המוכר בשוקי העולם הרחב. בגלל העדר המכס, מגיעים המחירים עבור מוצרים מסוי ימיים לפחות למחצית המחירים המקובלים בחנויות תל־אביב.

התוצאה: ישראלים העוזבים את הארץ בדרך האחר עוברים את ביקורת המכס בלי שעונים, ואילו בעלותם על המטוס יש להם כבר שעונים על היד. שכן אומגה מ־ זהב עולה ברמתם 30 דולאר.

משום כך, אין פלא שהתנועה בחנות גדולה מאוד. הפידיון היומי הממוצע מגיע ל־3500 עד 4000 דולאר. בחודשים בהם יש תנועה מוגברת של מטוסים, הוא מגיע עד 7000 דולאר.

אחד השותפים לעסק הזהב של בלום הוא ההנהלה הממשלתית של נמל־התעופה לוד. עד לפני זמן קצר הסתפקה היא בתשלום זעיר עד כדי גיחוך: 7.5% מן הרווח.

בסוף השנה שעברה הוחלט לחדש את ההסכם, והנהלת נמל־התעופה הודיעה על מיכרו לניהול חנות המיצרכים הפטורים מ־ מכס.

יהודה בלום ניגש למיכרו ממש ביום ה־ אחרון לפני סגירתו, וזכה בו. המתחרה ה־ רציני ביותר הציע 11% מן הרווח להנהלת נמל־התעופה. בלום הציע 11.5%.

נצחון זה אפשר לזקוף ליהודה בלום ב־ כוח הרגשתו היוצאת מן הכלל או הודות לידעיות הבלתי־רגילות אודות ההצעות ה־ טוריות למיכרו.

"הוא כבר לא עובד אצלי." אך לא רק על נסיונו המסחרי המעניין יוכל יהודה בלום לספר באפריקה. גם תנאי העבודה ב־ מיפעלו ראויים לפירסום.

באומניסטריציה, במחסן ובחנויות של רמתם מועסקים קרוב ל־40 עובדים. שעות העבודה הן לא נוחות ביותר: המכירה מתחילה ב־4 לפנות בוקר ומסתיימת ב־2 אחר הצהר. על רקע זה מתעוררות הרבה בעיות. לבעיות־לא־פיתרון יש טיפול פשוט: לא פותרים אותן.

לפני חודשים מספר החליטו עובדי רמתם לבחור ועד עובדים ולהיכנס להסתדרות. וערכה אספה, בה נבחר משה ברטל כיושב־ ראש הוועד. ברטל עבר 12 שנה כמחסנאי בחברה.

למחרת טילפן משה ברטל למשרדו התל־ אביבי של יהודה בלום, הודיע לו, שנבחר כיושב־ראש הוועד ושיש צורך לשוחח אר דות כמה עניינים. "בבקשה", השיב בלום בנועם, "בוא אלי בעוד חצי שעה."

אחרי רבע שעה טילפן יהודה בלום ל־ מנהל החשבונות הראשי באומרו: "אם יח־ זור אליכם משה ברטל, קחו ממנו את מפי תחות המחסן, כי הוא כבר לא עובד אצלי."

כשהגיע ברטל למשרדו של יהודה בלום, שאל אותו הבוס: "אתה רוצה לשוחח בי עניינים של עובדי החברה? אבל כיצד יכול אתה לשוחח בענייני חברה בה אינך עובד?"

יותר לא ניסו עובדי רמתם להצטרף ל־ הסתדרות. רק בשבוע האחרון צפה שוב הבעייה: העובדים ביקשו את תשלום תוסי פת היוקר.

"שום תוספות יוקר", הכריז בלום. "ומי שרוצה להתלונן, שיפנה להסתדרות. אבל לעבודה — לא יוכל לחזור." אף־לא התלונן.

אסתר, חנה וישראל

נתונים בסכנה גדולה

כבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

ת. אום. 1729/62

בענין: הקטינים ישראל, אסתר וחנה שמואל.

המבקש: היועץ המשפטי לממשלת יש־ ראל, שכוחותו למסירת מסמ־ כים היא: לשכת היועץ המש־ פטי, משרד הסעד, הלשכה ה־ מחוזית, בית חלק, יפו.

בקשה למתן הוראות לאפוטרופסים

1) מר ראובן שמואל נולד בשנת 1925 בעירק, נשוי עם הגב' זילפה שמואל ולהם נולדו 4 ילדים:

ישראל, שנולד בשנת 1952 — במוסד מיסיונרי.

אסתר, שנולדה בשנת 1954 — במוסד מיסיונרי.



הצילו אותם—

מימי?

ראובן, מאותה המודעה בעתון. אני זוכר כמו היום: זה היה במערב מ־14.7.1859. עד לאותו יום עוד החוקתי את עצמי איר־ שהוא. למעשה, לא לפני ולא אחרי זה לא פניתי ללשכת הסעד בבקשת תמיכה. זה בושה אדם צעיר כמוני יהיה מיקרה סוי ציאלי. אבל אז, משהו נשבר בתוכי. אז נתתי את המודעה."

הדבר עליו סיפר שמואל קרה כמעט עשר שנים אחרי שהושב בבית־הסוהר בעירק, באשמת ציונות. ישב שנתיים בבגדאד. בשנת 1951 הצליח יחד עם זילפה לעלות לארץ. מיד עם בואו גוייס לצבא. נידמה היה שזה גורא ואיום: בנו ישראל נולד, והוא שירת שרות חובה. אבל רק אז התחיל הגרוע בי יותר: עוני, עבודת־דחק, רעב. אבל כלפי חוץ הביעו פני ראובן תמיד שביעות־רצון. גם כאשר בשנת 1958 חלתה זילפה אשתו. דר' מגדל מקבוצת יבנה אמר שזילפה עצי־ בנית מאוד, אבל אין היא זקוקה לטיפול קליני. צריך רק לשלוח לחצי שנה את ה־ ילדים מהבית, כדי שהאם תוכל לנוח ול־ הירגע.

אז החל ראובן שמואל להתרוצץ בין מש־ רדי הממשלה, משרד־הסעד, משרד־החינוך, הסוכנות־היהודית, עלית־הנוער, ביקש, הסי־ ביר, הציג תעודות. סיפר על מחלת אשתו, על כך שהילדים מוזנחים ועוזבים. הפקידים השתתפו בצערו, נדו בראשם ושלחו אותו מן האחד לשני.

לבסוף התרחת. במערב מיום 14.7.58 הופיעה מודעה: "אמסור לכל המעוניין את שני ילדי. הסיבה: חוסר אמצעים לתת להם טיפול ולחם."

יודוי כבית־ספר מוסלמי

דבר גרם לרעש גדול. משרד־הסעד

בער בכעסו הקדוש. בעניין התערבו ה־ משטרה וכל מנגנון הצדק והיושר. בארץ חופשית, אב סוטה לא רוצה לטפל בילדי. ב־27 ליולי התנהל אפילו משפט, בו פסק השופט יצחק קיסטר באופן זמני, שאסור בלי ידיעת בית־המשפט למסור את הילדים לאיש. אלא שלראובן שמואל לא הודיעו על מועד המשפט, ואף לא את פסק־הדין.

לאחר מתן פסק־הדין פסקה לגמרי ההת־ עניינות בראובן. מבחינה יורדיית־פורמלית מנגנונית — סודר העניין סופית. אך זילפה נשארה חולה, והילדים המשיכו להיות בלי השגחה. ואילו ראובן לא יכול היה לצאת אפילו לעבודת־דחק, על־מנת להרויח ללחם ולחצילים.

אז התחיל להתעניין בכל מיני מוסדות נוצריים, עד שהגיע לבית־הספר הפיני של הבתיה בירושלים.

מצא חן בעיניו, סיפר השבוע ראובן. "מלא ילדים יהודים. המנהלת נראתה אשה חכמה וטוב קרן ממנה. מלמדים בעברית, כמו בכל בית־ספר בישראל. ואם זה בית־ ספר נוצרי — אז מה? אני למדתי בעירק

ב/היועץ המשפטי לממשלת ישראל.

האמור לעיל אינו פרי דמיון חולני. זהו העתק מדויק של תביעה משפטית. שהגיעה לידי ראובן שמואל בספטמבר 1962.

ראובן שמואל הוא רק חקלאי, במושב על הגבול. אין הוא חייב להתמצא בין סעיפי המשפט המסובכים. לכן הוא פנה מיד לעורך־דין. לראשון, לשני, לשלישי. אף אחד לא היה מוכן לטפל במשפטו. אז עוד לא יעץ לו איש לפנות לכהן־צידון, עורך־ הדין שייצג את משפחת שוחמכר במלחמתם הגדולה להתחרת ללם החטוף.

הוא לחם בעצמו.

מורעה ב"מעריב"

א יך זה התחיה? ראובן הוציא תיק עבה והגיתו על השולחן.

"זה התחיל עוד לפני חמש שנים", סיפר



אם המיסיון איילי חאוס הגיעה לירושלים לפני שלושים שנה. לידה עומדת המחנכת מרים, שהגיעה לביתה של איילי כתינוקת בת מספר חודשים. מרים ובתה, אותה מחבקת המנהלת איילי חאוס, הן יהודיות עד היום הזה.